Adonis

kudüs konçertosu

Çeviren: İbrahim Demirci

YKY
Yapı Kredi Yayınları

KUDÜS KONÇERTOSU

Adonis 1930'da Suriye'de doğdu. 1961'de Lübnan vatandaşlığına geçmeden önceki adı Ali Ahmet Said'ti. Beyrut Üniversitesi'nde Arap Edebiyatı öğretmenliği yaptı; 1989'da UNESCO'nun Arap Devletleri Birliği'nde görevli delege oldu. Beyrut'ta *Şiir* (1957) ve *Mevâkıf* (1968) dergilerini kurdu. Bu dergiler Arap şiirini geleneksel kalıplardan kurtarma ve yabancı şiirleri tanıtma amacını güdüyordu. Adonis, Avrupa ve Amerika edebiyatı konularındaki derin bilgisi sayesinde çağdaş Arap şiirinde çok önemli bir yer tutar. Aynı zamanda eleştirmen ve çevirmendir; plastik sanatlarla, kaligrafiyle ve kolajla da ilgilenmektedir. Paris'te yaşayan Adonis, "Syria-Lebanon Award of the International Poetry Forum" (1971), "Le Grand Prix des Biennales de Poesie" (1986) ve "Uluslararası Nâzım Hikmet Şiir Ödülü" (1995) ödüllerini aldı. 1983'te Mallarme Akademisi'ne yabancı üye seçildi. Başlıca yapıtları arasında *Şamlı Mihyâr'ın Şarkıları, İkinci Güneşler, Zaman Kentler, New York'a Mezar, Arap Şiirine Giriş* sayılabilir. Türkçe'de *Ayna ve Düş, Dalların Güncesi, Güllerin Aydınlığından, Güneşin Ayetine Uyarak Düş Görüyorum, New York'a Mezar, Kör Kâhin* (YKY, 2008) adlı şiir kitapları ve *Arap Poetikası* (YKY, 2004) adlı incelemesi yayımlanmıştır.

İbrahim Demirci 1956'da Konya'da doğdu. Erzurum A. Ü. Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. 19 Mayıs Üniversitesi'nde "Behçet Necatigil'in Şiir Dünyası" çalışmasıyla yüksek lisansını, Selçuk Üniversitesi'nde "Ahmet Haşim'in Nesir Dünyası" teziyle doktorasını tamamladı.
Çevirilerinden bazıları: *Kafkas Yollarında* (gezi yazıları, Ahmet Refik'ten, sad., 1992), *Güneşin Âyetine Uyarak Düş Görüyorum* (şiirler, Adonis'ten, 1995), *Gazaba Uğramış Şiirler* (Nizar Kabbani'den, 1995), *Şimal Hatıraları* (gezi yazıları, Celal Nuri'den, 1997), *Ben Beyrut* (deneme, Nizar Kabbani'den, 1999).

Adonis'in
YKY'deki kitapları:

Arap Poetikası *(2004)*
Kör Kâhin *(2008)*
Şamlı Mihyâr'ın Şarkıları (1960-1961) *(2009)*
Kudüs Konçertosu *(2014)*

Adonis

KUDÜS KONÇERTOSU

Arapça aslından çeviren:
İbrahim Demirci

Yapı Kredi Yayınları

Yapı Kredi Yayınları - 4059
Şiir - 315

Kudüs Konçertosu / Adonis
Özgün adı: Konşirto el-Kuds
Arapça aslından çeviren: İbrahim Demirci

Kitap editörü: Fahri Güllüoğlu

Kapak tasarımı: Nahide Dikel

Baskı: Altan Basım Ltd.
Yüzyıl Mah. Matbaacılar Sit. 222/A Bağcılar / İstanbul
Tel: (0 212) 629 03 74 Faks: (0 212) 629 03 76
info@altanbasim.com
Sertifika No: 11968

Çeviriye temel alınan baskı: Daralsakı, Beyrut Lübnan, 2012
1. baskı: İstanbul, Şubat 2014
ISBN 978-975-08-2872-0

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş. 2013
Sertifika No: 12334
CONCERTO FOR JERUSALEM
Copyright © 2012, Adonis
All rights reserved

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 142 Odakule İş Merkezi Kat: 3 Beyoğlu 34430 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
http://www.ykykultur.com.tr
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: http://alisveris.yapikredi.com.tr

İçindekiler

KUDÜS KONÇERTOSU

I - Anlam

11 • 1. Göksel özet
20 • 2. Yere karşı gök
28 • 3. Deve ile tank arasında bir ip
28 • A. Tarih / Anlatıcı
29 • B. Özet / Yorumlu
30 • C. Kanıtlama / Din
33 • 4. Eyüp Peygambere doğru bir köprü
33 • A. Megaribe Mahallesi
34 • B. Şarkı
35 • C. Düşünüşler
36 • D. Anlatı
37 • E. Şarkı
38 • F. Haber
39 • G. Söz
40 • H. Sorular
41 • İ. Başka sorular
42 • 5. Otopsi
42 • 1. Süleyman'ın Tavlaları / Mervan Mescidi
42 • 2. Babulmegaribe Tepesi, yine ve yine
42 • 3. Ağlama Duvarı / Burak Duvarı
43 • 4. Batı Tüneli / Ayn Silvan Tüneli / Hilve Vadisi Tüneli
43 • 5. Yitshak'ı korkutan bir kilise
43 • 6. Hetslam'ın Evi / Şaron'un Evi
44 • 7. Bâbu'l -Amûd / Sütun Kapısı
44 • 8. Süleyman Mağarası / (Keten Mağarası)
44 • 9. Sabra Toprağı
44 • 10. Hâceler Çarşısı
44 • 11. Leylek Burcu
45 • 12. Silvan Pınarı
45 • 13. Arzu Sıyam / Oruçlar Toprağı

45 • 14. Ateş Vadisi
45 • 15. Duhur Tepesi
(Davud'un Kenti)
45 • 16. Ummu'd-Derc Pınarı
46 • 17. Zincir Caddesi
46 • 18. Vad Caddesi
46 • 19. Elemler Yolu
47 • 20. Kubbetüssahra
47 • 21. Tünel – (Ayn Silvan,
Vadi Hilve, Batı Tüneli –
vs. vs.)
50 • 6. Sıkıntılar
50 • A. Sorular
51 • B. Hazakyal Peygambere
mektup
54 • C. Yaklaşım
55 • D. Omega (Filistinli-Yahudi)
57 • E. Sona yaklaşan neşide
58 • 7. Hiçin ayartma neşidesi
60 • 8. Her şeyin ayartma neşidesi

II. Suretler

65 • A. Kudüs'ün anlamı için
birinci suret
67 • B. İkinci suret
68 • C. Üçüncü suret
70 • D. Dördüncü suret
74 • E. Beşinci suret
77 • F. Altıncı suret
78 • G. Yedinci suret

KUDÜS KONÇERTOSU

I
Anlam

1
Göksel özet

Yukarı yukarı,
Bakın sarkıyor göğün boynundan.
Bakın meleklerin kirpikleriyle çevriliyor.

Hiç kimse ayaklarını kullanmaz ona yönelirken,
alnını kullanabilir, omzunu, belki göbeğini.

Kapısını yalın ayak çalın,
bir nebi açar onu, yürümeyi öğretir size, nasıl eğileceğinizi de.

Hakîm Cebbar'ın yönettiği bir tiyatro.

Bütün bunları oğulları için yapıyor Rab.

— "O benim işte. Kudüs'ün bir tayfı":
Üç başlı bir kukla bağırdı sahnede ve kayboldu.
— "Beytülmakdis Rabbine şikâyet etti hâli harap
Allah ona vahyetti:
Secdeye kapanmış yanaklarla dolduracağım seni
Yumurtasını özleyen güvercin misali seni özleyen."
— "Allah'tan sakın ey Ka'b,

Beytülmakdis'in bir dili var mı?"
— "Evet. Kalbi de var senin gibi."
(Kâ'b'dan)
Hakîm Cebbar'ın yönettiği bir tiyatro.

Çok umdum ekmekten tuzu eleştirmesini
Çok işittim benden istediğini, gizlice: "Neden geç kalır Kudüs'te ölüm,
neden hayatın ilerlemesi başka bir ölümdür hâlâ?
Nasıl hapsedilir bir baş kendini icat eden kelimelerin kemerinde?"

Tuzağını Kudüs'te kurduğu doğrudur gaybın, tuzak kurucuların
efendisidir o.

Bir köşede, çölümün en uzağında,
ağlıyor dişi bir ceylan.

Ey Kudüs caddelerinde koşturan çağ, biliyorum adını
sana uranyum suyu sunmakla emrolundum, aya senin defterine düşmesini
söyleyeceğim,
güneşe bu düşüşün tarihini yazmasını.
Bak: İşte hüzünlerinin sütünü döküyor yeryüzüne bu duvarlar
sevin sen.

Ey çağ, bilirsin sen,
yıldızlardan daha yücedir karınca.
Karıncanın değeri Süleyman ile birlikte anılır,
yıldızlar ölçmedi bunu.
Belki bundandır haber verir karınca:
Kuşaklar, maskeler, hendekler, tırmıklar, bombalar, füzeler, çantalar,
dolaplar, elektronik beyinler,

İşte önümüzdeki günler.
Bundandır belki,
gökyüzü tarihin tavanında gizli bir deliğe dönüşüyor.

"Beytülmakdis haşrin ve neşrin toprağıdır."*
"Kim Beytülmakdis'te ölürse, gökte ölmüş gibidir."**

Ama işte bu İmruulkays!
İşte o Rum ülkelerine giden yolunda Beytülmakdis'i geçerken.
Ayaklarını eşiğine basmadan önce okudu:
Akdeniz kıyılarına dökülen kan öteden beri, kirli bir tarihtir.
Bu yeryüzü tarihinin göksel bir özü vardır, adı Kudüs'tür.
Ama insanlar orada neden ikidir:
Çölde doğrulan bir ölü
kabirde doğrulan bir diri?

* Ebu Zer'den
** Ebu Hureyre'den

Gece ve gündüz boğuşmadaydı, ikisi de, Kudüs adına, birbirinin
boğazına sarılıyordu.
Vakit sahneyi bir belgesel kaydına dönüştürüyordu.
Artık veda ederken İmruulkays dedi ki:
Âlemin başlangıcında söz vardı
sözün başlangıcında kan.

Hakîm Cebbar'ın yönettiği bir tiyatro.

Gaybın yardığı bu caddelerde dolaşmaktan yoruldun mu ey Imruulkays?
İz sürme sanatında nasıl da yetenekli o caddeler,
duvarları gizlice dinlemekte nasıl da duyarlı.
Ne zaman bir kadının boynuna sarılsan
bir bekçi sorar sana:
Gökten izin istedin mi?

Evet, bu caddelerde her meyve bir acı.
Bununla birlikte peşine düşüyorsun işte sen
aç bir karıncanın erkeklik organından daha zorlu
adımlarından bir dans müziği için yaylar yaparak
zan yumurtacıklarının erkeklikten uzaklaştırdığı düş kamışlarıyla
yontularak.

Zannın döşeğindir senin, bir başka gecedir,
nicedir neler fısıldıyor sana:
İşte böyle yalan söylüyor gece, güneşin çok vefakâr dostu olsa da.
Dönüp dönüp sıfırdan başlasan da sen,
bitmezlerin kokusunu çekersin içine döne döne sen.
Ukaz göğüydü ninen senin, çocuklarının ceplerine koyduğu para
sadece tavla zarıydı,
onlara geceyi düşleriyle sulandırmak isterlerse yıldız falları arasında
geçirmelerini öğütlerdi.
Onun öğütlerine uyarak,
kasidelerini kuma serperlerdi,
kutsayarak kutlayarak.

Şimdi başka bir göğün altındasın sen. Çevrende kan sızdıran duvarlar.
Başlar kesilmiş ya ha bire konuşuyorlar.
Rahat ol ey rüzgâr,
kurduğun tuzakların arkalarında ateşten ormanlar gizli.
Göğün elinden sarkan iğnenin deliğinden kan pınarları çağlamakta.

Sözcükler mızraklar ve temrenler
gözcüsü hep safarisi.
— Melekler âşıklara dönüşmeyi yeğlediler, Hicaz ile Kudüs arasında onları
yoldan çıkaracak Arap miskinden bir uzay olmayı.
— Dilsel bir nakış senin göğün. Yerinse kuruntular hamalı. Ne zaman bir
sözcük patlasa bu nakışta, çarpıyor

tarihin dişleri, yönsüz toplar gibi yuvarlanırken başlar, saman desteleri gibi görünürken yıldızlar.
— Annelerimizin göğüslerinden ayı ve kalan yıldızları emzirmek üzere kaçan bir süt tarih.
— Fırtına saldırdığında ancak gövdelerimizle silahlanır, günlerimiz kara bulutlarla dolar, onu ancak ışık okuyabilir ara sıra.
— Kaplardan önce sallar yapaduracağız işte, yaratıştan önce kokuyla mumyalayacağız onu, keseceğiz onun adına yeryüzünün şahdamarını beslesin diye gaybın atardamarlarını.
— Burcunu oku ey tarih, kuruntular nasıl gerçeklerin burçlarına dönüşüyor göreceksin.
— Tarihin gövdesi teslim oluyor feleğin döşeğine. İşte çözüyor düğmelerini.

Gülü okuyor rüzgâr
koku yazıyor gülü.

Seven kadın Kudüs'te sevgisinin yaptığı evin avlusuna girdi.
Çiçeklerin hepsi adımlarını saran bir ağa dönüştü.
Güldü ve söyledi:
Ben de her çiçeğe yeni bir giysi mi dikeyim öyleyse?
Dün, onunla buluştuğumda, gecenin fısıltısı kulaklarımda:
Gülün oğludur koku,
ama bir genç olarak doğuyor.

(Gerginlik. Öldürüm. Tutma. Ambulans. İtfaiye. Kurbanlar. Mahkûmiyetler. Yasaklama. İnatçılık. İhlâl. Hak arama. Nezaret. Tutuklama. Hapishaneler. Yıkım. İşgal),
hayalime dedim ki: Cesur ol. Ellerini Kudüs'ün omuzlarına koy.
Kudüs'e dedim ki:

Neden sana geldim ben, ancak öteye yürümeyi bilirim ben?

(Terör. Fidye. Bilinmez yön. Şiddet. Suçlama. Red. Ölüm ilânı. Yasa. Bozgunculuk.
Kâfirler. Karalama. Hamle. Öfke. Yargı. Kural. Tehlike. Çatışma. Baskı. Sığınak. Savaş. Gasp.)
Yol bir örümcek ipliği. Gören bir oluşu yutup duruyor kör bir oluş. Kentler bir can çekişme, zamansa geçip giden bir hüthüt.
Kızıl bir yerin karşısında ne zamana dek uyur kalacaksın ey gök?

(Füzeler. Sargılar. Hizipler. Âyinler. Saldırılar. Lağamlar. Ticaret. Mezhep cinayetleri. Gümleme. Ayrışma. Hazırlık. Egemenlik. Kazanç. İç organları. Cesetler. Çarpışmalar. Müttefikler. Düşmanlar. Silahlananlar. Suikastlar. Kabileler),

Sal görünümünde bir çocuk, görünmeyen bir el taşıyor onu yönsüz bir yöne doğru,
sonsuzdan olana deyiniz ki:
Tiyatroyu döndüren kumpanyan
öldürme denen bir mayadan yoğrulmuş,
heves denen bir kumaşı giyiniyor kumpanya.
(Petrol. Uranyum. Sesten hızlı oluş. Cephaneler. Rezillikler. Soruşturma.
Kışkırtma. Yasalar. Sağ. Sol. Görüşmeler. İhanet. İşkence. Göç. vb),
Bir astronomi bilgini dedi ki: "Ayda siyasetin kazdığı erotik bir yarık vardır."
Bir doğa bilgini dedi ki: "İnsan bedeninde yeryüzündeki deliklere çok
benzeyen delikler vardır."
İkisinin arasında Cudi vardı, dağ, gemiyi saran kırmızı bir şala dönüşüyordu.
Havanın ayak bileği, atom tozu ritminde dans müziği ezgisiydi.
Mekânı bilmeyen
ve mekânın bilmediği yolcular için
elektronik abalar dokuyan ipler ve teller.
Kitap yığınları, altında mucize kaleminin çizdiği boş kanıtlar uğruna başlar
çöküyor.
Bunu herhangi bir melek için söylemedim. Sönünceye dek ışımaya yeltenmemiş
dilsiz bir yıldız için söyledim.

Kirlenen kim burada, dışı içine dönüşen.
Okuyan kim burada, her şeyde bilgisizliğin düşmanca davranışına uğrayan.
Üçüncü burada, gölgesini saymazsak dördüncü yok.

Korkunun kendisi güneşin gitarındaki ezgiler.

— "Ey Allah'ın elçisi, cennete ilk kimler girecek?
— Peygamberler.
— Sonra kim?
— Şehitler.
— Sonra kim?
— Beytülmakdis'in müezzinleri."*

"Karada ve denizde şehit olan hiçbir kul yoktur ki,
Beytülmakdis'in müezzinlerinin ezanlarını
gökten işitmemiş olsun."**

"Beytülmakdis'in kayası, bir hurma ağacının üzerindedir,
hurma ağacı da cennet ırmaklarından bir ırmak üzerindedir.
O hurma ağacının altında Firavun'un kadını Asiye
ve İmran'ın kızı Meryem vardır,
kıyamete dek cennet halkının sofralarını düzenlerler."***

Öyleyse ne yazıyoruz biz ve nasıl?
Burada anlam dile girmeyecek olan mı?
Neden aklın hüzünleri, bedenin arzularına mezar olmaktadır?

— Aslında gördüklerimizi yazıyoruz sadece,
o bizi görürken göründüğü biçimde.

— Yazmanın içinde kendilik yoktur, kimliği yoktur onun.

* Câbir'den
** Kâ'b'dan
*** Ubade bin Samit'ten

2

Yere karşı gök

Kudüs bir düş – bir dil. Tarihin, öncesiyle ve sonrasıyla içinde kaynaştığı bir dil. İnsanla gerçeklik, son ile sonsuz kaynaşıyor. Toprak ve sudur o – dilediğin gibi yoğur /
(...)

"Allah Musa'ya Beytülmakdis toprağında konuştu,
Davud ile Süleyman'ın tövbesini Beytülmakdis toprağında kabul etti Allah,
Süleyman'a krallığını Beytülmakdis'te geri verdi Allah,
Allah Zekeriya'yı Beytülmakdis'te Yahya ile müjdeledi,
Dağları ve kuşları Davud'un buyruğuna Beytülmakdis'te verdi Allah,
Yecüc Beytülmakdis dışında bütün yeryüzünü ele geçirir de Allah onları Beytülmakdis toprağında helâk eder, Meryem'e –ona selâm olsun– yaz mevsiminde kış meyvesi, kış mevsiminde yaz meyvesi Beytülmakdis'te verilmiştir,

Beşikte konuşan İsa –selâm olsun ona– Beytülmakdis'te doğmuştur,
Sofra ona Beytülmakdis toprağında indirilmiştir,
Allah onu Beytülmakdis'ten göğe yükseltmiştir,
gökten yere Beytülmakdis'te inecektir.
İbrahim –selâm olsun ona– Kûsa'dan* Beytülmakdis'e hicret etti,
Nebi'nin gece yolculuğu Beytülmakdis'e oldu,
Ahir zamanda hicret Beytülmakdis'e olacaktır,

Kûsa / Kûsi, Irak'ta Tell İbrahim kentinin eski adı. (ç.n.)

Cehenneme karşı cennete giden sırat Beytülmakdis'e kurulacaktır,
İsrafil sura Beytülmakdis'te üfleyecektir,
Yerlerin sırt üstü duran balinası ki
başı gün doğusundadır,
kuyruğu günbatımında,
ortası Beytülmakdis'in altında,
Yeryüzü tümüyle harap olacak, Beytülmakdis bayındır kalacak,
Bütün yeryüzünün yapılan ilk yeri Beytülmakdis kayasının konduğu yerdir.

Ahir zamanda Musa pınarı Beytülmakdis'te ortaya çıkacaktır..."
(...)

O öyle bir kudrettir ki, balinayı bir kanaryaya ve ineği bir hasat tırpanına çevirir.
"Ve bu yolla sayılamayacak çoklukta sürüler yürümüştür, öncü koçlar, semiz koyunlar, iğdiş koçlar, yünleri kırkılmış kuzular, kara kazları orta boylu kısırlaştırılmış danalar, yayılmış atlar, boynuzsuz buzağılar, uzun yünlü koyunlar ve türeyen hayvanlar..."
(...)
"Burada sesler ağır adımlı gıdaklamalar tıslamalar böğürmeler melemeler hırlamalar anırmalar ve kuzuların ve domuzların ve gebe ineklerin çiğnemeleri geviş getirmeleri
(...)

Kadılar kadısı, Ebü'l-Yümn el-Kadı, Mucirüddin el-Hanbelî, H. 860-928 El-Unsu'l-Celîl bi-Târîhi'l-Kudsi ve'l-Halîl kitabında.

Hurma yaprağı gitarlar kılıçlar mağara taçları taşıyorlar (...) sedefler baltalar ağaçlar köprüler yunaklarda çocuklar sedefler makaslar analıtarlar kanatlı ve pençeli ejderhalar domuzlar lambalar kaşıklar yıldızlar yılanlar Saphadinler vazelin kutuları çanlar koltuk değnekleri kancalar boynuzlar antiloplar şahinler değirmen taşları gergedan (...)
Öncülerin kalk ve ışık iste diye başlayan fatihasını inşad ediyorlar

Ey Urşelim (...) ve söylüyorlar:
Her şey Şeba'dan gelir."

Hezeyan kalburunun elediği bu baş nedir? Nedir kuruntu pençelerinin delik deşik ettiği bu beden? İnsan mıdır kan ve et masalından ibaret olan bu can?
Kemik heykelleri iskeletler toplar ve atar damarlar kulaklar ve gözler:
Tozun giysisinde ve yastığının altında sakladığı araç gereçler.
Her aracın her gerecin altın dişleri var, sözün altınını nakşeden ayetler gibi.

Ayakları üstünde durmayı bilseydi toz, ayak bileğinde dar bir bilezik olurdu gök yalnızca.

Nedir dehşeti yatıştıracak olan? Nedir vakti sohbetlerine çöktürecek olan? Burada olsaydı sonsuzluk, tozun kardeşi olarak ömür süren kar olurdu o. Bakınız: her yokuşun başında, her yol ayrımında bir ölü, tabutu hakkında tartışılıyor:

James Joyce, *Ulysses*, tercüme: Salah Niyazi.

Melekler mi taşısın onu,
yoksa ona mı düşer, kendisi mi taşısın onu?

Ey Kudüs, ey Kudüs!
Elma bir kadındı senin bronz çağında.
Senin petrol-elektronik çağında bir bomba oldu o elma:
Bir dönüşüm ki
Bu dönüşümde füzeler sadece âşıkların evlerini hedef alıyor.
Âşıklar: Kimileri kâğıtlarını taşıyor ve taş devrine doğru geçiyor,
kimileri kâğıtlarını taşıyor ve yitiyor:
Bilmiyor, nereye geçiyor ve nasıl yöneliyor?

Yıldızların göğüsleri arasından kaçıyor kesin bilgi melekleri ve sana geliyorlar. Senin suyunla yıkanıyor ve senin hurmana eğiliyorlar. Göğü saçlarından tutup sürüklüyorlar sana. Gök gökten sıyrılıp iplerini bağlıyor yerin boğazına.

Demografik bir denge!

İnsanlar Kudüs'e geliyor dünyanın çeşitli yörelerinden,
onun balçığından ve suyundan bitiyor insanlar.

Bir yerleşiğe karşılık üç göçmen var.
Yerleşik göçüyor, göçmen yerleşik oluyor
Demografik bir denge!
Burası ne Babil ne Asur.
Yıkım bu, taşın ve beşerin yıkımı.
Siyaset bu – başka bir mimari.
Kudüs'ün doğusunda doğu yok, çevresindeki köyler sis.
Her türden polisin sardığı kovulmuşlar.
Uluslararası hukuk nerede?
Onaylayamaz bunu. Tersine bir suç sayar.
Neden öyleyse sessiz kalıyor?
"Sessiz tehcir" ile işbirliği yapıyor olmalı, onun sesi olmalı yahut.

Kudüs parçalanıyor ve yıkılıyor –
Kutsal havuz tarihsel havuz,
Kadim şehir,
Batıdan Zeytin dağının gözyaşları,
Silvan
Hilve Vadisi
Bostan Mahallesi,
Şeyh Meddah Mahallesi,
Rebabe Vadisi... vs. vs.
Kök sal ey göçmen,
Kökünden sökül ey yerleşik:
Allah'ın müziğinin gereği böyle:
Süleyman'ın ahırlarınındır şeref,
Dilediğiniz gibi yayılıp kişneyin orada, ey meleklerin atları!

Mekânın karnı yarılıyor,
Ceninleri ve rahimlerini yutuveriyor vakit.
Nedir güneşin tanımadığı bu gölgeler,
Seslerini tanımazlıktan gelen bu çıngıraklar nedir,
Nedir bu bulutla tartışmaya tutuşan lâhûtî nergis?
Evet, dille gerçeklik arasındaki aşılmaz hendekler,
Hoş geldin ey kral hiç.

Hayatın içinde hayat yok, ey Meryem,
hayat ancak suretin içinde,
kim selam verecek yarın sana,
sarılıp kardeş olduğun bu karanlıklar içinde?
Göğüs kafesinden çıkan söz faresi,
iki duvarı arasında: ağlamanın ve ağlayanın,
gelir ve gider tarihin treni.

Niçin yalan söylüyorsunuz ey yıldızlar, niçin?

Anlamın yüzünde kahramanların arabalarınca
açılan saban izleri gibi yollar.
Çevresini sarmış insanlar,
çevresinde aletlerden ve bayraklardan kürsüler,
çevresinde kefenler, kazıcılar ve kabirler.
Aletin kanı dökülüyor,
çocukluğun kanı pıhtılaşıyor,
öğret bize ey yeryüzü, nasıl yıkarız bu boyayı?

Sonsuza dek kalacak mıyız,
soylarımızın orduları ardında
çarpıla sürüklene biz?

"Şu yeryüzüne karşı yaşamayı hak eden nedir?" diyor Nietzsche'nin diliyle
Zerdüşt,
Öyleyse hani o,
özgürlüğün çekici?
Öyleyse hani o,
aklın örsü?
İnsan nasıl olacak da lafzın içinde beliren anlamı yaratacak? Nasıl olacak da
ruhu bir duvara saçılacak?

Kimse bilmiyor artık adından başka bir şey,
sanki nesneler birer lafızdan ibaret.
Kabuk yutuveriyor özü
görünmezin öteki adı toz.

Nasıl da yeğin insanın yiğitliği:
şişenin içinde iniyor sen sen,
dumanda çıkıyor buyur buyur.

İşte o sensin, Urşelim-Kudüs,
anlamın karı üstüne dökülüyorsun durmadan
senin göğünün cinleri var ifritleri var
dilin okyanuslarında hüküm sürüyorlar.

Bir kabirden, bir nakıştan, bir çift göğüs biçimli bir ahşaptan, bir yosundan
sarkıyor ıslak bir duvar olarak,
rikkat ile defin kaynaştığı bir rayiha yükseliyor ve çevresinde şeytanlar
ve melekler
dolanıyor dans ederek dalga misali.

Bir çöreğe muhtaç olan ben, senin içinde hortumu ve depremi tadıyorum,
Senin içinde tanık oluyorum sona ve sonsuza tek nabızda,
Tanık gösteriyorum doğayı sana –
Doğuşu ve türü ve sezgiyi.

3
Deve ile tank arasında bir ip

A. Tarih / Anlatıcı

"Vakıdî (öl. 207 H), Yakubî, Taberî, İbn Batrik, Istahrî, Mes'udî, Makdisî, İbn Asakir, Üsame bin Munkız, İmad el-Isfahanî, Yakut el-Hamevî, İbnü'l-Esir, Ebu Şe'me, İbnü'l-İberî, İbn Fazlullah el-Amrî, İbn Haldun, El-Makrizî, İbn Şahin, İbn Tagri Berdî, Şemseddin es-Süyûtî, Mücîruddin el-Hanbelî (öl. 928 H).

Bunların hepsi Kudüs'ün suretini resmettiler: anlamını araştırdılar ve yaydılar."

B. Özet / Yorumlu

"Dediler ki: Müslümanın aklında ve hayalinde Kudüs, ne yerdir ne gök – cennettir.

Müslüman onun suretinde erimiştir: Varlığı kendi benliğinde değil bu suretin içinde bulunur. Onda kendi benliğinden çıkmış, dil içinde onun diline saçılmıştır. Onun hakkındaki sözü kendi benliğinden sâdır olmaz. Bu suretten sâdır olur ama kendi diliyle. Kuşkusuz bu suret – konuşan bir hayaldir."

C. Kanıtlama / Din

"Kim cennetin köşelerinden bir köşeye bakmak isterse,
Beytülmakdis'e baksın."*

Bir toprak – Her taşında bir tank üremekte, her ağacında bir bomba mevzilenmekte.

Üstlerinden kızıl bir duman biçiminde bir vahiy sarkmakta.

Ortadan / Akdeniz'den bu biricik denizden çağın salgını taşıyor.

Varlıklarla silme dolu duvarlar bütün gizlerden boşalmış. Saman ve kibrit uzayı. Sözcüklere karşı yakıotları takınmış nice put. Onun altında birbirini boğazlayan nice kukla. Bakın işte bir tiyatro meleklerin boynuzlarına insanı asmak için.

Mühlet ver ey gemisinde yalnızca cenneti taşıyan tufan. Bak ey gemi, kıyılarda yahut tepelerde bir erkek ya da bir kadın görebilecek misin? Kan dökücü demirden bir an bu, her derman bir dert.

Göğün ağzında üç kez patladı yeryüzü. Milyonlarca kez patladı insanların ağızları. Varlığın bilinmezinin bir yumurtası yoktu nebevî bir acuzeye görünen yahut tanrısal bir horozun koynuna olgun düşen.

Yine de sanırım yalınayak sevinçle karşılayacağım önümüzdeki gece şiirin bahçesindeki dişiyi o bilinmezi. Birlikte sevginin elinden tutup diyeceğiz ki: Kudüs'ün saçlarını tara ve bir şiir aynası sun ona da kendine baksın o aynada.

Ey Kudüs, tuhaftır, sadece kendini doğuruyorsun sen, dünyanın rahmi ırgalanırken uyluklarının arasında. Bağrın kabir biçiminde, hançeren bomba biçiminde. Bölümlerini tek nabızda birleştirecek şarkı nerede?

* İbn Abbas'tan.

Adımlarını keremli bir kitap gibi okuyacak yol nerede? Sana soruyorum. Ama biliyorum ki sorunun kendisi bir yazık.

Tarihin dehlizlerinde ve salonlarında yuvarlanan kafataslarını saysaydık ne olurdu? Gök hacminde başka bir göğe yükselmemize yetmez miydi?

Bu durumda, yerin kanıyla sulanan bu gökler ne hoş diyelim mi? Diyelim mi: gökleri ancak kabristana dönüşerek kutlayan bu yer ne hoş?

Dikkat edin ey yolcular, bu yerde hepiniz için bir cehennem var şu gökteki gibi.

Ah görseydin, görseydin çocuk, yaşlı, erkek, kadın insanların ciğerlerinin nasıl parçalandığını, turistlerin uylukları ile dua kümeleri arasında senin adına nasıl saçıldığını. Kıyametin senin adına nasıl konuştuğunu, nesnelerin rahimlerinin cesetlere ve iç organlarına dönüştüğünü. Evlerin, caddelerin ve havaların tanrısal bir şenlikte nübüvvetlere ve risaletlere bitişerek nasıl sarsıldığını. Savunmasız varlıkların ürküp kaçan haşereler böcekler hâlinde bir umut gölgesine bir dua koyağına nasıl sığındığını.

"Yarasayı öldürmeyiniz, çünkü o Beytülmakdis yandığı vakit söndürmek için denizden su almak üzere izin istemiştir."

(Bu sözün tamamlayıcısı şöyledir: "Kurbağaları öldürmeyiniz, çünkü onların vıraklamaları tesbihtir.")*

Abdullah bin Amr bin As'tan.

Ah görseydin, görseydin, ağacın ve çiçeğin nasıl kırıldığını, tarlaların nasıl yere battığını, servilerin nasıl gümlediğini, taşların anneleri doğaya kaçmak için senden uzağa uzağa nerede ve hangi yöne olursa olsun nasıl çabaladıklarını.

İşte ufuk inliyor, uzay gelecek depremi gözledikçe titriyor. Her son bir başlangıçtır: ölümden başka bir şey yok çocuklarına öğreteceğin. Bu hayat, tanrısal bir kafeste rehine olarak yaşamandan başka ne ki?

Hayır, korkmuyorum,

Korkmuyorum senin dudakları ancak ölümün memelerini tanıyan topluluklarından başkasından.

Tek meydanda, tek savaşta, tek zaferin peşinde bir yanıyla öbür yanını öldürmeye çalışan bir at gibisin sen. Her organı öteki organının cesedi üzerinde dans eden bir at. Ey sürekli sofra: aynı göğün torunları, başı ayaklarını yer, yaşlı dişi develeri de kalanları yutuverir.

Boşluğun tohumunu ekersin böyle, herhangi bir mucizen olmayacak. Bedeninde titremelerden başka bir şey yok, kanın can çekişmede usul usul.

Yanlışa mı düştü gök sende, başka birini tanıyor musun, cinayette ve böbürlenmede alabildiğine ileri gitme yanlışını işleyen?

İşte senin yanın yören: ancak deşilmiş iç organlarıyla benzeşebilir.

Sus, ey şair, sus,

Ayın elini tutuyor bir korsan ve saldırmaya hazırlanıyor. Anlatılacak mı bir gün göğün öfkeyle iç çektiği,

ve bağırdığı:

Hayır, umut yok benim içimde, gök değilim ben!

4
Eyüp Peygambere doğru bir köprü

A. Megaribe Mahallesi

Bu müze, "Ağlama Duvarı Müzesi" bir cennet kuşuna bırakılacak mı ya da Kadmos'un ve Ulis'in elini sıkmış olan Akdeniz ile el sıkışabilecek mi? Avrupa adını edinen kadına onun nasıl hayat verdiğini öğrenecek mi?

Sana selam olsun ey tabiat gibi bir uygarlığa dönüşen adımlar.

Doğrusu, tarihin alt katmanları var. Suyun gerçekleriyle alay eder toz. Gözyaşıyla mürekkep arasındaki, çivi ile alfabenin harfi arasındaki ayrımı bilmeyen bu tarih nedir?

Bu bir çukur, toprakta değil, başın içinde. Yazılı olmayan bir vahyin hayaletlerine ziyaretler. Suyun tahtında kaybolan bir köpük.

Ey ancak iç organları üzerinde doğrulan düzen. Süleyman'ın gölcükleri arasında buharlaşan bir gemi, batıdan değil, doğudan değil.

Anlamın boşa gidişinden.

Bereket bekleyin bu gölcüklerden.

Megaribe Mahallesinde dildekinden başka liman yok – açık bir yara, Eyüb'ün şiiri gibi.

Söyle bana ey Eyüb'ün şiiri:

Hapishane, cezalandırma, işkence, aç bırakılma, kovulma, sürgün, öldürme – yüksek cömert sofralarına bıraktığın kaşıklar sahiden bunlar mı?

B. Şarkı
Seven bir erkeğin sınırı
peçesine bürünmüş bir eş,
örtüsü içinde bir kız çocuk
ve helal et.
Otel, lokanta, kahve, kabristan.
Çelişki varsa sadece
bir elma ile İbn Rüşd arasında var.

Ey altında arzın bağrının patladığı sofra, balığın karnından şimdi çıkan bir kaşığın açlığıyla kıvran, istersen mürekkep açlığıyla, bu meleklere özgü bir bataklık. Renklerle tatmin ediyorsun tarihi. Asanın yılana dönüştüğü bir tablo çiziyorsun. Arasından başıboşlar geçsinler diye uyluklarını açan bir deniz. Nuh'unu tufanını ve gemisini konuk eden bir dağ. Bütün renkleri buyruğuna alsa da herhangi bir tabloya sığmayacak bir korku.

Açlıktan kıvran ey sofra. Açlıktan kıvran.

C. Düşünüşler

Adını hayat koydukları ve yuvarlayadurdukları bu topa ne söylüyor çocuklar? Nasıl tutuyorlar âlemi ve hepsi boyunlarının çevresinde düğümlenen ipleri görünmezin ocağında doğdukları günden beri?

Eyüb'ün şiirinde bir vahyin izleri dalgalanıyor. Cennetler. Bal ırmakları. Oğlanlar. Yazının yok ettiği kitapların kalıntıları.

Meydana ey melek orduları. Pantolonlarının tozunda yüzüyor önderler.

Yıldız siyah, pencerelerin tutunacağı bir ışık yok.

D. Anlatı

Ayı bugün gördüğüm gibi utanç içinde semavi kitaplar limanına götürülür görmedim. Parmaklar arasında ovalanan çakıllar gibiydi. İki elin çiçeklendiği bir şey değil bu, iki ayağı taçlandıran bir şey. İş giysileri içinde bitkin düşmüş oturuyordu, annesi güneşin memeden ayırdığı bir süt çocuğu gibiydi. Eyüb'ün şiiri kuşatıyordu onu, önce ve sonra, cennet kuşlarından bir otağda kıkırdak ve kemik.

Bir elmanın kabuğu
Havva'nın ayağı ona basıp kayıyor.
Sokak bağırdı:
— "Kavis nerede ey yaratan?"

Bir yılana dönüşen asa değildi o, biliyor ki Kudüs'teki her sokak kendi içinde çelişen bir çağrıya emanet edilmiştir. Yahut tufandan öncesine ait inleyiş seslerine bulanmış özel bir merdivene tırmanan dualara.

E. Şarkı

Dinin okuduğu yahut şiirin yazdığı nedir, gayb ülkelere ölümcül darbeyi vurduğunda, "arz depremiyle deprendiğinde?"*

Serseri günlerimizin gezegeni o arz:
Melekler onun içinde, şeytanları da
Tanrılık – simgelenmiş ve duyumsanır olmuş
Tek rahim mi?

* *Kur'an-ı Kerim*, 99/1. ayet (ç.n.)

F. Haber
Bir öğrenci bir engeli geçiyor.
Kirletilmezi kirletti o.
Yaşlanıncaya dek hapiste kalması yeter ona.

Kan kokusu tufandan beri fışkırıyor sokakta. Fışkırış uygar bir araştırmaya ve askerî bir gözetime boyun eğiyor.
Susuzluk ancak miğferin ne olduğunu öğrenmeye yarıyor.
Kamame dağı üzerinde dans ediyor atom.

Elektronik bir orduyu sevk ediyor kızıl bir melek.
Her alet bir afet.

G. Söz

Hangi duvarı gösteriyorsun ey Eyüb'ün şiiri?

Bu duvar kumdan yükseliyor, labirente dönmesi söz konusu olmadı bir kez bile. Bir tenteye/yelkene döndü. İçinde yasaların altınıyla heykellerin gümüşü birbirine karıştı.

Şu duvar da gezegenlerin gökdelenlerinden iniyor, bir ufka dönüşmedi bir kez bile. Dikenli tellere dönüştü, havanın başında bir kararsızlığa.

Şu fani-dünyanın içinde duvarın hayattan daha çok şeyi var. Artık o kalan ahrette salt askerî bir gömlektir, tanrısal cellatlarının işkence ettikleri insanları tıktıkları bir sığınağı bekliyor.

Duvarın kuzey yarısında bir sıkıntı. Yine de görünmezi tanıyan sözcükler gölgeliyor onu. Yakazayı andıran bir uyku da gölgeliyor onu. Tepesindeki güneş yaşlandığını itirafa cesaret ediyor. Bir penceresi var Akdeniz'in ortasına uzanan, bir şeyin ortalandığı yok, ne kabir, ne sema.

Ama kabir ne kadar yakın, sema ne kadar uzak. Ne diyeyim? Hayır, artık burada sema'nın sin'i bir seyf, mim'i bir mevt, elif'i übüvvet, hemzesi de bir boşluk.

H. Sorular

Ey Eyüb'ün şiiri soruyorum sana,
Bir kişi yalnızca bir tarafı görüyorsa
İki tarafı birleştirecek bir köprü nasıl kurulur?

Pamuklu veya ipek örtüye bürünmüş bir kadın,
Çelikten örtüye bürünmüş olan bir kadına ne söyler?
(...)
"Çevrenizdeki toplumlardan köleler ve cariyeler edinebilirsiniz, sizinle birlikte oturan yabancıların çocuklarından, yanınızdaki aşiretlerinden sizin toprağınızda doğmuş olanlardan da edinebilirsiniz. Onları kendiniz için alabilirsiniz, sizden sonraki çocuklarınıza mülk olarak miras bırakabilirsiniz, ömürleri boyunca onlara kölelik ederler..."*

Son olarak soruyorum:
Öldürmenin idare ettiği ya da suç üzerine kurulmuş bir ülke ne olur?
(...)
"Yazıklar olsun o kente ki
Kan ile bina edilmiştir ve günah ile kurulmuştur."**

* Levililer: 25: 44-46.
Habakkuk, 2: 12.

İ. Başka sorular

Seni okurken ey Eyüb'ün şiiri, senin içinde nasıl sarkaç gibi salındığını ve insan denen bu kamışın nasıl kırım kırım kırıldığını görüyorum.

Öteki değil mi senin içinde sonsuzun nabzı? İkinci benliğin değil mi? Senin ötekin nerede ey Eyüb'ün şiiri? Neden bırakmıyorsun onu yok etmeyi? Sanki kendini yok etmeyi bırakmıyorsun, sen.

En uçlara bir yolculuk musun sen?
Öyleyse sen ve öteki birdir.
Senin ötekin nerede ey Eyüb'ün şiiri?

5
Otopsi

1. Süleyman'ın Tavlaları / Mervan Mescidi

Karınca, işte o, dua ediyor Süleyman için. Birinci kadınına mektup taşıyacak bir kuş kalmış sadece. Mervan da inanarak doğrulayan ilkler arasında birinciydi.

2. Babulmegaribe Tepesi, yine ve yine

Doğunun göbeğini batının dudaklarına bağlayan bir ip üzerinde bir mezar sarkıyor üstüne. Kuşu andıran bir mezar. İnleyişiyle havayı dolduracak neredeyse. Burak Sahası ile Harem-i Şerif arasında üzerlerine toz yapışmış ağaçlar gülüyor.

Hava çenebaz. Suskun odalardan başka yerde uyumaz. Meleklerin Kudüs'ün kucağına kustuğu askerî gemilerde oturan güvenlik gözetir onu.

3. Ağlama Duvarı / Burak Duvarı

Ağlayış bir şimşektir kimi zaman, kimi zaman bir Burak.

İki duvar, Allah'ın "aralarında ayrım yapmadığımız"* nebilerinin ve resullerinin adımlarıyla kokulanıyor.

İki duvarın arasında siyah bir giysiye bürünmüş kırmızı bir gülün gölgesi var.

Kur'an-ı Kerim, 2/285. ayetten. (ç.n.)

4. Batı Tüneli / Ayn Silvan Tüneli / Hilve Vadisi Tüneli

Tüneller ufukların taşıdığı meşalelerle aydınlatılıyor.

Hayatı yutarken ölümü geğiren tüneller.

Yerin karnından geliyor sesler. Süleyman, Hüthüt ve Belkıs arasında bir konuşma mı bu?

Karınca kulak kabartarak saklanıyor.

5. Yitshak'ı korkutan bir kilise

Duaya sorun, size diyecek ki: Bir dans olmam daha iyi benim için.

İçine bir kilise yapılan mülk, yakınmaya devam ediyor. Ayn Hamamı ağlayarak eşlik ediyor ona. Zaman zaman Mescid-i Aksa da eşlik ediyor. Memluklu Han Tenkiz'in abdest için su aradığı söylenir. Yatsı namazını hep geçirmiştir.

Burak Sahası'na sızıyor ve çevresinde hüzün melekleri bakınıyor orada.

6. Hetslam'ın Evi / Şaron'un Evi

Suyuna havasına varıncaya kadar yitirmiş bir eve ne armağan edilebilir? Çevresinde bir kuş bile yok. Sus! Sütun kılığında bir asker.

7. Bâbu'l-Amûd / Sütun Kapısı

Sözlükte deprem mi olmuş ne, kapıya sütun adı verilmiş, sütuna kapı?

Roma yolu şapkasını Bâbu'l-Amûd üzerine koyuyor, Vad-Kardo-Dikamanos. Bizans, Emevî Hilafeti, Abbasi Hilafeti, Haçlılar, Eyyubiler, Memlukler, İngilizler, sesleri bugün de işitiliyor, şimdi bile görülebilir içlerinde cariyelerin uyuduğu döşeklerle odalar.

8. Süleyman Mağarası / (Keten Mağarası)

Kadının giysisi derisinden bir parça mıdır?

Bu soruda sarhoş eden şaraptan bir yudum bulunduğunu itiraf ediyorum.

Mağarasıyla söyleşebilir mi Süleyman?

9. Sabra Toprağı

Toprağın azabı ne tuhaf:

Parçalayamaz onu. Parçalayamaz üstünde seyredeni.

10. Hâceler Çarşısı

Kamame'nin keselerinde dolaşan anılar ne yapıyor? Pantolon: Bir çift geyik boynuzu.

11. Leylek Burcu

Leyleklerin kanatlarında ağlıyor müzik. Yuvalarından dolayı özür dileyen bir dans.

12. Silvan Pınarı
Filistin'de gözün görmediği bir pınarı vardır seherin.

13. Arzu Sıyam / Oruçlar Toprağı
Ey ufuk, oruçlarını erteleme, yağmur yağdırabilmek için iftar et.

14. Ateş Vadisi / Hilve Vadisi
Vadinin ateşi ateşin vadisi. Her vadi bir havuz, Hilve Vadisi bir soru.

15. Duhur Tepesi (Davud'un Kenti)
Şaşılacak şey! Davut kenti adının Duhur Tepesi'ne dönüşmesini nasıl kabul etti? Nasıl depreme uğramadı dil kıtası?

Ey tanklar, ey bombalar, enerji sana der ki: Önce insanı parçala. Sonra öteki varlıkları, ama lütfen saldırının adını savunma koy yahut barış girişimi. Bilirsin ki Allah burada düşlenen bir varlıktır, şeytansa gerçek bir varlık. Öyleyse bağır ey mümin, gerçekten kaçman için. Neden orada yaşıyorsun? Kaç kaç onun ötesine.

16. Ummu'd-Derc Pınarı
Bu pınarda huzur içinde yaşayan kadın bir balık değildir, cin değildir, huri değildir.

17. Zincir Caddesi

Güvercin kanatlarından bir zinciri çekiyor, yumuşaklıkla, yaralı bir dişi güvercin.

18. Vad Caddesi

Kim biliyor sesinin içinde nasıl saklandığını?

19. Elemler Yolu

Filistin'de bu yoldan başlamaksızın yaratılmış olan, yaratılmakta olan bir şey yok. Kabir Kudüslü/kutsal bir menidir.

20. Kubbetüssahra

Filistin'e bir çığlık yeter mi başının üstünde âlemin kubbesini gezdirmeye?

Yaratış kayasını gözyaşlarıyla delmesi yeter mi?

Gündüzü gecenin atına biniyor
Gecesine binense Burak:
Yolculuğun bir bölümü tarih
Bir bölümü yorumlar.
Her sapkında sapkınlık için bir cehennem çukuru açılır.
Ey doğa/cenin-çocuk-kabir / kabir-cenin-çocuk.
Koy onu bir yuvarlağa, bir üçgene, istediğin gibi, istediğin zaman,
Son yok
Ancak bu sonsuzda.

Dişi bir kumru kubbenin saçağında hıçkırıyordu. Kubbenin kandili kelebek gibi kanat çırpıyor ateşe atılıyordu.

Bir erkek ve bir kadın kucaklaşıyorlar beyaz siyah bekleyin doğumların rengini.

Ey tarih parmağını kaldırma, sen kaldır parmağını ey sonsuzluk.

21. Tünel – (Ayn Silvan, Vadi Hilve, Batı Tüneli – vs. vs.)

Doğmadan önce istediğin yerden doğan bir şeysindir tünel. Köklerin vardır senin, yerini ve zamanını bilmediğin dalların. Diyebilirsin ki: tünelin üstü, çevresi, öncesi ve sonrası benimdir. "Öfkeden çatlasın gök" diyor tünelin efendisi. Söyle ey tünelin efendisi: Anlamın döşeğini taşıması için rüzgârı seçeceğim. Uzaya yumuşak, mutlu, itaatkâr olmasını buyurmasını, tünelden ancak daha uzun ve derin başka bir tünele girmek üzere çıkmasını buyuracağım.

Sen ey oturan, büzüş evinin içinde. Tünelden doğan koruyucu ışık "Çık" demedikçe çıkma. Tünelden kaçış, ancak başka bir tünelden geçerek olur. Gelecek tünellerdir.

Bu gelecekte çocuklar sandıklardır, kuklalardır, oluklu kutulardır, bombalı böceklerdir, pişirilmiş demirdir.

Her türden baharatla.

Sürü sürü adlar çıkıyor tünelden. Her adın bir giysisi var, üzerine şu kitabe yazılı: Araplar topraktan geldi ve toprağa dönecekler.

Tünel tuzlu bir tarihtir.

Boşluktan başka bir şey olmayan tüneli boşalıncaya dek bırakmazsan ey tüccar, hiç bırakmayacak seni tünel.

"Ancak geceleyin doğan nice güneşler var." diyor sana uzatırken sapkınlığın ipini sana.

Tünelin başlangıcına çevir bakışını, kendi sonunu göreceksin orada.

Başka bir naaştır tünel.

Yol dardır burada ama cennetten uzak değildir.

Tarih – Yapay bir sudur, içinde soylar ve soplar yüzer.

Ancak söylediği şeyi bırakır – ama herhangi bir şey söylemez.

Bir kördür o, tünelin kapısına yaslanmış bir melek biçiminde:
Gerçeğin burada olduğu söylenmez mi?
Ah öyleyse konuşmaya nasıl cesaret edebildin?
Tamamla ey kör:
Kadınlarla doludur tünel, ama, tek bir rahimden başka bir şey yok orada.
Adı Havva olan bir kadın rahmi, kocası boşamış onu, adı Âdem.
İşte böyle, tünelin tek bir âşıkı var: Duvar.
Yine de tünelin içinde çeşitli tüneller var.

Cehennemin dibine yuvarlanışımız sürüyor, diyor kör.
Neredeyse demeyecektim: Kudüs bir giysidir, onu giymek için bütün Araplar hücum etti, dedi tünel.

6
Sıkıntılar

A. Sorular

• Niçin Filistin'in kumlarında her zerre açık bir yaradır? Niçin bu yara hayatı ölümün aletleriyle yapar?

• Filistin'in tarihi mevsimlerin dışına göç eden bir sonbahar mıdır?

• Niçin Arap önderlerinin dilinde yaratıkların yüzü buruşur? Ve niçin bu dil, yalnızca çıkışı ve sonu olmayan yolları yüklenen trenleri çınlamaktadır? Ve niçin bu yollar ağaç ve suyla tartışan başka önderleri resmeder.

B. Hazakyal Peygambere mektup

Sen görensin Hazakyal,

Bak yine bak yine. Allah'ın arzında günlük ekmek olmaya devam ediyor yıkım.

Nübüvvetler böyle mi dönüşüyor bir kuşatmaya? Sözcüklerine mi gömülüyor hendekler? Füzelerde, bombalarda, gaz ve fosfor püskürmelerinde mi parçalanıyor düşleri? Gerçekten ey gören, bu ejderhanın burun deliğine dost mu oldun?

Neredeyse soracaktım sana: Herodia ile karşılaştın mı? Nesi var sonsuzluk meleğinin boynuna sarılan zaman yabanılının? Nesi var şu zavallı nübüvvet eşeğinin ki tökezlemeye ve topallamaya başladı? Ve ne yapalım biz cariye oğulları, yeryüzü tümüyle nübüvvetlerin koyunlarında cariye iken?

Demir, duanın merdivenlerini ine çıka yetkilendi.
Hayatın Âdem'i de Havva'sı da şişlik ve yağ. Gündüz, tutuşan kirpikler, dakikalar onların köklerini tercüme ediyor.
Kadınların karınlarını koruyor muyuz ve ne zamana dek biriktireceğiz ceninlerini?
Göğüslerine: Çek git başka bir melekûta, diyor muyuz?
Gelen zincirler adımlarından mı?
Rahimler kabirler mi?

Hazakyal, ey gören,
Senin nübüvvetlerine ancak şimşek layık olabilir
Öyleyse izin ver bana da haykırayım:
Herodia, Herodia,
Kan büngüldüyor eşiklerden, duvarlardan, pencerelerden,
İyi tanırsın yüreklerini efendilerin– peybamberlerin ve başkanların.
Söyle öyleyse, neyle çarpar bu yürekler, nasıl ve ne zaman yumuşar, sırrı nedir?
Koku hususunda başkasını istemez gül. Yuvasını taşıyarak uçmaz bir kuş.

Yeryüzü bir rahmettir, topraksa son ve ilk.

Öyleyse kitaplar neden büyücülük eder? Neden her harfe bir bağ konur, her insana bir dizgin?

Neden gökyüzü mülk edinilmiş, adlandırılmış, dövmelenmiş, çitlerle, surlarla çevrelenmiş?

Dilin kulübesi mi bu?

Nübüvvetlerin altına ait bir dolap mı?

Herodia, Herodia Şima,

Adın handiyse duyuları söndürecek gibi söyleniyor.

Hayır, bir dans değilsin sen, bir sevgili değilsin, bir kadın değilsin.

Bağışla Hazakyal, bağışla, ey gören!

C. Yaklaşım

— Kayayı nasıl sidikle karşılarsın, nasıl karşılarsın onu dışkıyla?

Geç. Ayaklarını kandillerle kapla ve bağışlanma dile.

("Tatlı sular ve dölleyici rüzgârlar
Beytülmakdis'in kayasından çıkar.")*

Kaosun susuzluğunu giderdi nübüvvetler,
ve caddelere çiçeklerini attılar.
Şairler kurtlardı ve saldırganlardı orada, Araplara ve kentlere saldırmaktaydık biz, tek bir sesle şarkımızı söylemek üzere:
Tek yataklı bir otel açacağız,
Tek otelli bir kıta yapacağız.
Dualarımızdan daha yüce olacak ayaklarımız.
Bizden batacak güneş bile.
Bizi bu niteliklere donatan Allah'a hamd olsun, şükür olsun.

Bencileyin mutsuz var mı dünyada – Eyüp değilim ben, altının ağzı değilim.

* Ebu Hureyre'den.

D. Omega (Filistinli-Yahudi)

Filistin yıldızlarının Makdisli jean's tasarımı giysilere bürünüp gezinmeleri güzeldir. Bir Arap yıldızının delik bir örtüyle ağlama duvarında kayıp gitmesi güzeldir. Afrika kakaosunun Filistin azgınlarındaki derin susuzluğu gidermesi güzeldir.

Atom bulutudur yağan, saatin/kıyametin fetvası örtü.

Görünmezin yüzünü dövüp duran bu çatışık ve uzlaşık kabzalar nereden doğuyor?

Meleklerin başlarından mı? Atomun cehenneminden mi? Âlemin kıyametinden mi? Kutsanmış havuzdan mı?

Kutsanmış havuz – Geçmişin yıldızı kıstı gözlerini, gelecekse gömüldü içine.

Bulutlar fısıldadı şairin kulağına:

Güvenme. Nasıl dinlenir Allah? Bir kürsüsü var mı onun? Onu kuşatan bir kürsü mü var burada? Bir döşeği, bir yastığı var mı? Bindiği bir eşeği var mı? Bir oğulun toprağını öteki oğluna ihsan etmek üzere ele geçirir mi?

Tabiat dedi ki: Bilgiye kılavuzluk etmede ağaç gibisi yoktur. Burada onun Âdem'e öğrettiğine işaret edilmiyor. İşaret edilen ağaç ne cennet ne cehennem, "ne doğulu, ne batılı."*

Tabiat diyor ki: Ama dikkatli ol. Arkanda kanatlanan bu varlığı sakın. Dudaklarında bir kuzu, her sözcüğünde bir bıçak veya balta dilleniyor. Ey şair, iki omzunun arasında bir adam başı taşıyan her varlığın bir insan olduğundan kuşkulanmakta haklısın.

Sana kendi üzerine sarılan bir ip uzatıyorum, yeryüzünün sonundan gökyüzünün başına ve gökyüzünün sonundan yeryüzünün başına dans ediyor. Tabiat şaire böyle dedi.

Kur'an-ı Kerim, 24/35. ayetten. (ç.n.)

E. Sona yaklaşan neşide

Başımda gür bir saç sağanağı
Ama içimde sadece çocukluğun ayva tüyleri.
Al kimyanı ey şiir: Düzelt onu, egemen ol ona, bedenlerimizi düşlerimizle nasıl kaynaştıracağımızı, zamanın gündüzümüze ve gecemize nasıl uygunca ekleneceğini, dakikaların damarlarımızda çılgın atlar gibi nasıl kişneyeceğini öğret ona.
Senin adınla soyunuyorum benliğimden ben olayım diye,
Tek iççekişin içinde sevinç ve hüzün oluyorum senin adınla, dudaklarımı yapıştıracağım sırlarının üstüne.

Yeryüzü müzesinde eşsiz bir tablodur gök.
Herkes onun tek hırsızı olduğu kuruntusunu kanıtlamak için çarpışıyor.
Yukarıda, yedinci göğün tavanı titriyor, ha düştü ha düşecek.
Öyleyse zanilere ve zaniyelere başka büyük bir rol gerekli mi?
Göğün adıyla Eyüb'ü ve Eremya'yı ve İşaya'yı uykularından uyandırmalıyız Beytülmakdis'te azaplarını yeniden görsünler diye. Özgürlerin mutluların nasıl olduklarına tanıklık etsinler diye.

Şimdi git ey gök,
Bırak beni biraz da organlarımı inceleyeyim.

7
Hiçin ayartma neşidesi

Toplamaların aklına inanmıyorum
Işığa inanıyorum – ışır, yanar, gösterir.
Ey bilgelik ağacı,
Kudüs'ün ormanıyla nasıl kardeş olabilirim?
Ancak bir cenazede ya da arşın üzerinde bulunan o bir nedir?

Felaket gelmedi henüz. Henüz özlemedi tufan.
Akdeniz hazırlanıyor, okyanuslar çırpınarak böğürüyor.
Kim ihsan ediyor bu mermer başı endüstri kralına? Kim söylüyor Hannibal'e: Yendi seni Roma. Oysa sen misin zafere eren? Başka bir fecir doğuyor senin başından.

Seçkin değil bedenim. Bedenim toprak ve kemik. Fizyoloji, toplar ve atar damarlar. Bir duman dağında eğleşmedeyim, buluttan giysilere bürünmüşüm, göğü iyileştirmeye çalışıyorum boş yere.

Yağmur misali temiz yaşayan bir suçlum var benim. Şu sıralar günahım, ışıkla yarışıyor olmam.

Kilitlen öyleyse yüzümde ey gök. Şu sözleşme senin olsun: ebediyen göremeyeceksin kapının üzerinde.

Siz, ey yıldızlar, adımlarım için merdiven olmanızı asla istemeyeceğim.

İçimde ne çok yıldız var benim.

Şarkı söyle ey âşık.

Hançeren sevgilin midir? Sevgilin hançeren midir?
Cevap verme. Şarkı söyle.
Rabbinin iki eli arasında kayalar hâlinde yuvarlanıyor zaman,
Çocuklarıysa ağlayıştan yapılmış dağlar.
Başının üstünde sönen bir yıldıza göz kırpıyorum.
Düşlerinin gölcüklerinde parçalanan yelkenleri gözlüyorum.
Şarkı söyle.

Senin kesişimlerinde bir dalga beliriyor. Şarkı söyleyişin meddir cezirdir.
Şarkı söylemeye hamd olsun.
Aşka hamd olsun: O ikisinde doğru ile yanlış ikizdir, hakikat ikisinin de ortak yarasıdır.
Çalınıyor şarkıcının çanı işte,
Ama burada dinleyen var mı?
Elini bize uzatmanın ne yararı olacak ey güneş?

Şarkı söyle ey âşık,
Nübüvvetler kıskanarak kaçıyor senden,
Dehrin fitnesi katılıyor sana.

8
Her şeyin ayartma neşidesi

Doğrusu, Kudüs'te boşluk kafes biçimindedir: varlık tümüyle metrekarelerce bin birdir!

Bir küme yaprak dikdörtgen biçimli kitaplar hâlinde durur kavşaklarda.

Orada mürekkebin, harfin içinde yirmi çağ, aranın içinde otuz çağ ve noktanın içinde sayısız çağ hızıyla aktığını görürüz.

Ey Süleyman'ın hüthütünün satır satır gagaladığı küme.

Kutsal kitaplar kuyuya düştü mü?

"Beytülmakdis'in kayası cennet kayalarından bir kayadır."*

Romalılar, Kıptiler, Asurlular, Keldaniler, Süryaniler, Katolikler, Ermeniler, Habeşliler, Kürtler, Türkler, Çerkesler, Afrikalılar, Mağripliler, sığınmacılar, çiftçiler, şehirliler, Yahudiler, Araplar

Nem, sıcaklık, felafel, buhur, yerleşim, işgal, kumru, güvercin, otomobiller, pepsi kola, minareler, çanlar,

Bir kilometre kare, daha çok değil!

"Makdis'in kapısı haşrin ve neşrin toprağıdır."**

* İbn Abbas.
** Ebu Zer'den.

"Kim Mescid-i Aksa'dan Mescid-i Haram'a hac veya umreye imkân bulursa Allah onun işlediği ve işleyeceği günahlarını bağışlar ve ona cenneti vacip kılar."*

Belleğine veda eder ev, toz evi çevresinden çemrer,
günlerin başlarını karman çorman eden rüzgârda
baskı altında – vaktin bitkilerini yutuveren çekirge.

Rahimlerini düş toprağında eken kadınlar vardı,
Biçme işini Allah'a bırakırlardı.
Aralarından kimileri akşam ölür seherde doğardı,
Kimileri bilge sabrıyla âşıkın iç çekişini yazardı
Kimileri omuzları üzerindeki boyunduruğu kürk sayarak yürürdü.

Madene düşmüş hortumlarınkinden başka ses yoktu. Işık bir madenden ötekine şaşkın sıçrardı.

Uzayın koltukaltında ayrışıp birleşen biçimleriyle hayaletler.

Akdeniz sanki yer yer atomik bir arş, yer yer Allah'ın kürsüsü.

Çağ terli/damarlı ellerin yağmaladığı bir yağ. Madenin üzerinde şehvetin cesedi oturuyor. Asfaltın üzerine de ruhunu seriyor.

* Peygamberin eşi Ümmü Seleme'den.

Sen ey su,
Gerçekten ayrılacak mısın balçıktan?
Yıldızlarını Kudüs'ün üzerine serp ey gece.
Yakazanın peygamberleri uyuyorlar onun içinde, ayaklarının arasında duruyor balçık ve bölünüyor çöllere ve tünellere.
Üzerine düşen bu göksel tablolara neler anlatacak?
Ne söyleyecek şeytanlara ve ordularına, meleklere ve tanrılarına?
Ne söyleyecek yeryüzüne ve oğullarına?

Tanıyan var mı Kudüs'ü yıldızlardan başka?

(Beyrut-Bloomberg-Paris, Temmuz-Ağustos 2010)

II
Suretler

A. Kudüs'ün anlamı için birinci suret

Nasıl af dileriz ayaklarımızla çiğnediğimiz, bu kentin kirpikleri
çevresinde yatan bir gülden?
Kesilmiş yollar kan sızdıran kitaplar balçığın içinde
Dilin ağzının bize anlatamayacağı bir çığlık.
Son yastığını nasıl ihsan eder bir tomurcuk? Nasıl iletiriz sevgimizi
taşın ulularına?
Kentin kanı denen bu madde alışkın ve yabanıl sözcüklerin
mağarasında çağlıyor
Kapsayamaz onu göz/pınar
Hançereni ver ey uzay, kanatları kırılan bir kumruya
soluklarımızın billuruyla maskelen ve bağrını aç bize.

Okuyan ve yazan nice kan.
Renkleri ve suretleri doğaçlayan nice yıkıntı.
Belleğin gölcüğünde yüzen nice kadınlar
Askerin tozu kışlaların soluması

Ey zeval bulanı bir süpürgenin kenarlarıyla alıverip cehennem fırınına fırlatan sonsuz, ne yapıyorsun?
Ve niçin meleklere sadece şeytanların zehrini içiriyorsun?

O
Tüfek tutmasını bilmez
Yarasını ışığın kanatlarına resmediyor.

Nesnelerin sonları var.
Sonsuzların merdivenlerini inerler günler uçuşan defterler
Yaprakları dilsiz mesafelerde nasıl belletir yüzü
İlk çocukluğuna dönmeyi
Derinlerinde bir kor tarihinde bir kor bir kor
Adımlarında
Gökyüzüyle para arasındaki bu sözleşme nedir?

B. İkinci suret

İlerle ey yabancı ve kente herhangi bir köşesinden gir herhangi bir yönden
sür ek biç istediğini istediğin zaman
istediğin gibi
hoş geldin gel yanıma.
Yolda sadece akla kök salmak isteyen altın var ve gümüş
Tutuklularını pamukçuklar hâlinde kaldırıyor havaya suya ışığa
Kendinden başka herkesin kuludur yasa Varlığın efendisidir yalan
Yasası yoktur onurun
Azabın ne şiddetli ey doğruluk.

Bir yufkanın dudaklarıyla söylenir gerçeklik,
Dirhemin elleriyle yazılır eylemleri ve günleri,
Ey hakikatin tablosu, renklerin ne oluyor senin?

C. Üçüncü suret

Caddede Arap göğü yeni bir heyelan mıdır? İki çıplak göğüs
İki küstah baldır Tanrıçadan doğuyor hep âşıkları
Korku yok vesayet yok saldırın ve ele geçirin
Ölüm duasından başka
Dua etmeyi bilmeyen bir zaman.

Sana inançlı demelerini mi istiyorsun?
Öldür öyleyse.
Gerçekle karışan bu kanserli hayalet nedir,
Körfezin suyuyla okyanusun suyu arasında?
Ey yolcu öne çıkan ne:
İmgelemin büyüsü mü, dilin büyüsü mü?
Geçmişi uyandıran ve günlerinin ve olaylarının düzenini tersyüz eden
bu şimdi nedir?
Alfabe nasıl kucaklayabilir bu tabiatı?

Kör bir kasırganın parmakları arasında parçalanıp dağılan falcı çizgileri gibi bir tabiat.

Şu madendeki hortumdan çıkandan başka bir ses yok. Bir madenden ötekine sıçrıyor ışık sanki korkuyla titreyen bir martı gibi. Uzayın koltuk altına sokulan küçük hayaletler. İnsan cesetleriyle hareket ediyor görünen dolaplar. Uzaktan atomik arşların yastıklarını ve döşeklerini andırıyor tarlalar ve Allah'ın dilemesiyle yayılan ülkeler.

Karmakarışık ve tozlu ufuk, boynundan demir bir gerdanlık sarkıyor:
Demir, tek başına, gerçeği söylüyor.

D. Dördüncü suret

Balçık kalkıyor, ayakta. Biçimlendiriliyor, kabile kabile bölünüyor.
Tablolar ve mitler. Rakam ve kalıntılar. Her meyvede bir şeytan saklı,
yüz de ilk meyve.
Ufalanıyor zaman. Mekân nerede?

Külden bir çağrıyla geldi tarih
Dolandı gördü sordu
Yollar kararıyor kapılar açılıyor sözcükler
Bombalar ve dualar
Sunduğun renklerde renk yok, her zamanki gibi, ufkun revakında
kuşların kanatları
Kuşların kanatları yok
Kuşlar yok.
— İçin yabanıllığı dışın yabanıllığıyla nasıl yüzleşir?
— Suçlayan / suçlanan: Nasıl yaşarım öldürülenler içinde temize
çıkmak isteyen iki sınır arasında?
— Suçlama ve suikast ulusal bir spor mu?
— Dürüst olmayı istiyor musun bugün? Yalan söyle.

Onlar mumyalama sanatında nasıl beceri kazanacaklarını öğrendiler
Cesetleri tek başına mumyalamazlar mumyalarlar
Akılları ve fikirleri de onlar yollarında
Işığı mumyalama becerisi ediniyorlar dışarının ışığını değil sadece
İçerinin ışığını da
"Onları yenecek yoktur," böyle niteliyorlar kendilerini.
Onların diktiği ve oğullarına miras bıraktıkları
evlerin kilitleri yoktur evlerin kendisi kilitten ibarettir
onların gölgeleriyle gölgelenen geçmiş babalar "sicil katı"nı katlıyorlar
kuşaktan kuşağa taşınıyorlar evden eve giysilerde, zaman zaman
zaman zaman sahanlarda kaşıklarda çokça da akıllarda ve dillerde.
Erkekler fark yok onlarla mallar arasında
Onlar hakkında denir ki: "Hayatlarında herhangi bir yanlış işlemediler,
Çocuklarına sadece başarılar bıraktılar."
Ne mutlu onların ayaklarına ve bulutların metni üzerinde
Gemiler gibi taşınan adımlarına.
Nimetler arasında kayda geçmiş bir kazanç.

Teraziler ne yapıyor Lambalar ne anlatıyor
Bu Âdemcil tortular ne saçmalıyor?
Erkekler – Dolu sağlam yetkinde oturdukları
kaplumbağalardan fırçalara yaslandıkları söyleniyor.
Ey gelecek hakikatler,
Onların patikalarında yürümekten
Bir pay yok size.
Bununla birlikte,
Tabiatın ordusu onların kalelerini zaptetmekten geri durmaz.
Tabiatın ordusu hep destekler onu.

Sen de ey vazgeçiş, saygı dairene onları da kat.

Suları akmaz onların:
    Kardeşi havayı tanımayı sevmez de istemez de.
Dilleri kendi kendine inleyerek yakınır:
    Sözcüklerimden her bir sözcükte
        Bir azgın
        Boynu yarık bir kişi.

    Harflerimden her bir harfte
    Bir yırtıcı
    Ölü bir bülbül.
    Meleklik nereden gelsin bana
    şeytanların azıdişleri?

Diyorlar ki: varlığın tümü şarkısını yeryüzü kavalının söylediği bir elmanın
    gövdesine işlenmiş sözcüklerde korunmuştur.
    — Adını söylemeyen bir yolcu fısıldadı:
"Kaval, yılan gibi asaya dönüşüyor."
Bedenini kas kas, hücre hücre tanıyorum
Yine de soracağım bu yolcuya:
    Nereden geldi sana bu iki dudak?

Ne çok soru var böyle beni sıkboğaz eden, sorup duruyorlar bana onlar,
bizzat onlar,
bana boyun eğmeyen çok yanıtım varken hem.
Soruların hepsine dost kalacağım,
yanıtlara asla aldırış etmeyeceğim.
Hayır, adımların tarihinin sunduğu bu azık yetmez bana, bana gereken başka bir azıktır bedenin tarihinin sunduğu .

Ta içimde gezin öyleyse kardeşim ol ey kuşku
Rastlantılar, tek başına onlar kanıt olduğu zaman
ne yaparız?

E. Beşinci suret

Zühre yıldızı adı Zühre olan bir kadının ayak bileği kemiğini aydınlatıyor.
Ay kendisine karşı uluyan bir köpeğe gülümsüyor.
Ey kent neden ürperiyor kalçan?
Demek bildin gökyüzünün kimi zaman perde misali
Kimi zaman günebakan gibi
neden kıpırdadığını bildin.
Sen,
Ey yetkin dolu sağlam heykel götür bizi –
Nereye götüreceksin bizi?
Nereden geliyor bu ayrılık müziği?
Nereden geliyor onunla aramıza mesafe koyan?
Öldürme – üstün spor
Göz ile öldürme diş ile burun ile göğüs ile
El ile öldürme ayak ile
Dil ile öldürme sözcük ile kürsü ile yufka ile yudum ile
Sahip olduklarınızla öldürme

Nesli iyileştirmek için öldürme aklın olgunluğu için
"(Öldürüldüler parçalandılar):
Bu başı bu sofradan kaldırın bir keskin ağzın/yanağın üstüne koyun
da inceleyin onu
düşüncelerin ve düşlerin sureti bozabilecek artıklarını
saklamayacağını kesinleştirin ki yaratıcının yaratıklarının
suretlerini örneği üzerine resmettiği söylenir.
İyi cins öldürme
Gökyüzü genişlesin ve hurma kentleri çiçeklensin diye
Bakla bakla bakla
Günlerin bağırlarından akan ter kurtlardan bir topluluk
Tarihin sütunlarını tırmanan tavşanlar bombaların
dumanı alışkın yoğun bol zaman bir pars semiriyor
yaşlanıyor kulakları ve dişleri ve köpek dişleri düşüyor
düşüyor omuzları – ölüme teslim etmek üzere ellerini uzatabilecek mi?
saldırın ele geçirin evlere çatılarından girin
sizinle birlikte yaraların ineği de girsin dilin bedenine girsin
boğası ve yavruları da girsin caddelere ve sokaklara yatsın
hepsi imgelemin döşeğine girsin suret sürüleri girsin
anlamın çobanları
dinle beni ey dil yaprağın örsünü kırmak istiyorum
mürekkebin çekiciyle.

Düşün ey şair, o içsel madende, ayetlerinde
alevlenen cehennemde düşünü ve dansını
durdurmayan korda cinayet dillerini yenileyip duran
sözlükte kentlere sultan olarak indirilen kentteki
kardeşi feleği
düşün renksiz bir örtü altında mayalanan fikirlerini terk et
hatırla ve hatırlat
göç fili tos vuruyor yollara ve kervanların tırnak uçlarına
Dünyanın duvarlarını delen meleklerin velvelesi:
Hor hor par par / par par hor hor.
Babil değil kabir ve mağara denen caddeler ve evler
Babil değil ırksız üyelerin ırksal tarihi
Babil değil kül kâbusu altında kırılan Anka sırtı
Babil değil yeşil putların güttüğü yıkıntılar denen günler
Babil değil ebabil.
Ey yiten ve henüz dönmeyen ruhum,
Yabancım gibi diyeyim mi, yenile beni ey kuruntu?

F. Altıncı suret

Öldürmenin tarihinin ördüğü ipler sarkıyor balkonlarına
Kentlerin biz de sarkıyoruz orada
Kanatları kırpılmış kuşlar toplanıyor çevremizde ve soruyorsun eğlenerek:
Niçin?
Nasıl uçmazsınız?
Kuruntu kuruntu
Ellerimiz ve ayaklarımız var mı kuşku duyuyoruz (öldürmenin rahimlerinde oluşanlardan gayrı el ayak var mı burada?)

Ey insan adı verilmiş olan, sen yasal siyaset adlandırabilir mi seni
Bir fare yahut balık diye İçine inançların süprüntü yığınları gibi
döküldüğü bir torbaya çevirebilir mi seni işte böyle, heyhat
Âdem sana sesleniyor, kulak ver: Ey oğulcuğum!

Hayır bir gün öldürmenin çekimine girmeyeceğim hiç,
Ey Allah'ın toprağı,
Bu durumda ne söyleyeceksin benim hakkımda? Ne yapacaksın?
Sevgi boşluğunda ışıldayan yıldızlara/grilere yapışık kalacağım evet ben.

G. Yedinci suret

Ölüm doğuyor ha bire ölüm birikiyor bir kabir dönüyor bir kabir ilerliyor
Tabiatın ve ötesinin okuduğu bir mezar taşı gökyüzünün siniri
Yeryüzünün bedenine dalıyor içgüdü bir cennet üzerine taç geçiriliyor
Kurşun
Başkaldır ey gümüş söyle çocuklara siperlere dönüşsünler
Kadınlara söyle şehvetin hamuruna atılın
Ölüm birikiyor ha bire doğuyor ölüm
Sakin ol ey pusula ama duraksama kurşunun müziği başladı
Öldürülenlerin törenleri icat olunuyor ata binmiş bir yıldız
Geçiyor bir köprünün altından bir kukla taşıyor adı siyaset
Omuzları üzerinde dua düzenleyen
Göğün altında fuhşu hor gören siyaset
Allah ile sözleşmesini çiğneyen bu döküntüleri kim sınayacak?

Bir dağ koşuyor yel gibi
Bir ırmak yükseliyor bulutları içmek üzere
Ama bu kentte ne yapacak ilkbahar,
Boğularak yahut yanarak ölen çocuklar arasında?
Ne yapacak güzden başkasını okumayı reddeden
bir dilin içinde?
Sen ey cehennem, hangi gökte eğleşirsin?
Hangi gökten inersin?

(*Paris*, 15 Mart 2012)

Hayatın içinde hayat yok, ey Meryem,
hayat ancak suretin içinde,
kim selam verecek yarın sana,
sarılıp kardeş olduğun bu karanlıklar içinde?
Göğüs kafesinden çıkan söz faresi,
iki duvarı arasında: ağlamanın ve ağlayanın,
gelir ve gider tarihin treni.

Niçin yalan söylüyorsunuz ey yıldızlar, niçin?

ISBN 978-975-08-2872-0
16 TL
9 789750 828720

THG
0892614
ERF